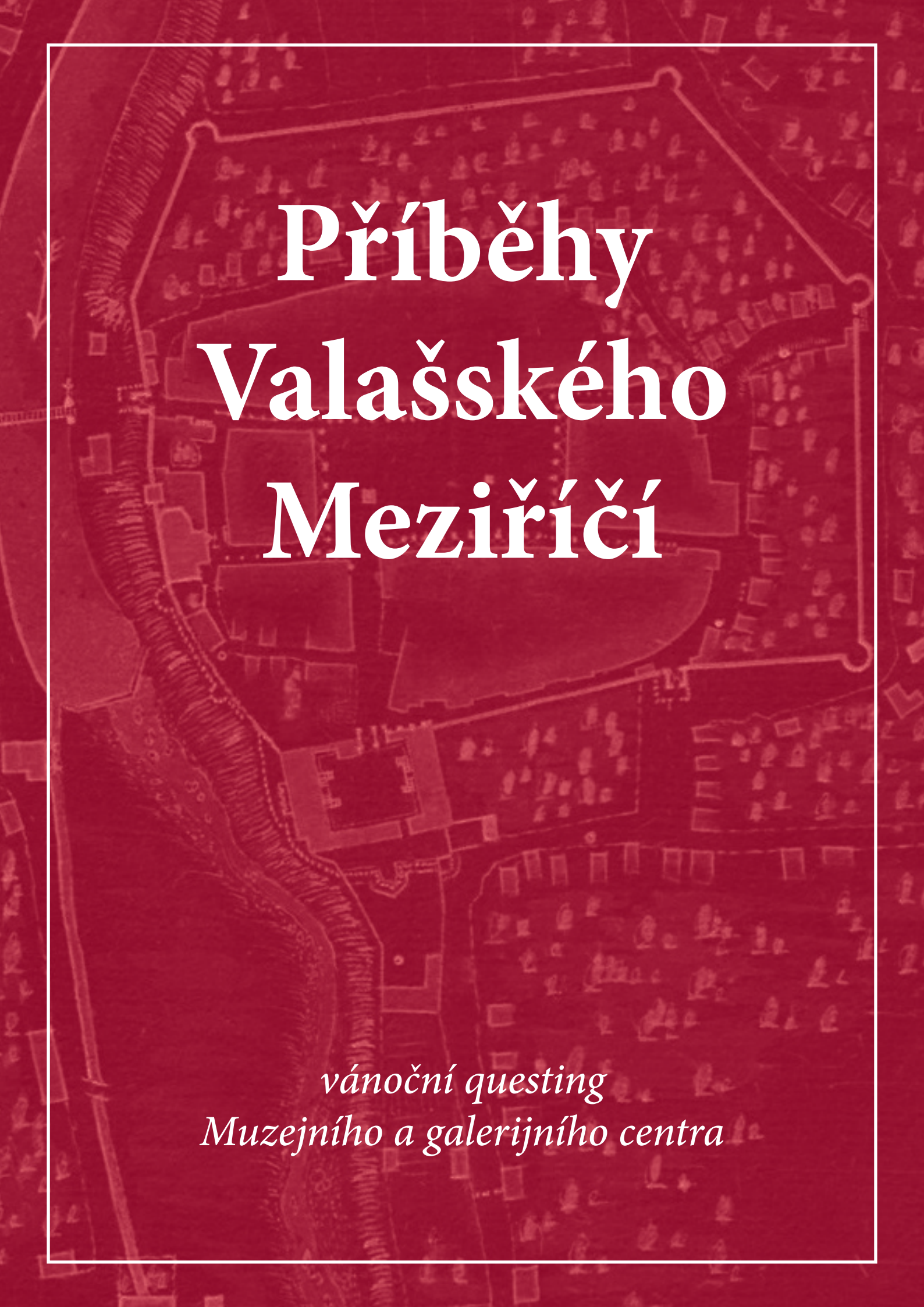

An aerial map of Valašské Meziříčí, Czech Republic, rendered in a monochromatic red color. The map shows the town's layout, including a river (Morava) winding through it, various residential and commercial buildings, and green spaces. The title text is overlaid on the map.

Příběhy Valašského Meziříčí

*vánoční questing
Muzejního a galerijního centra*

PŘÍBĚHY VALAŠSKÉHO MEZIŘÍČÍ

Valašské Meziříčí je staré město a udála se zde spousta zajímavých příběhů na místech, kolem kterých každý den chodíme. Že nevěříte? A co třeba tento, který se udál na Vánoce na konci 17. století?

V roce 1682 byla v meziříčském kostele Nanebevzetí Panny Marie dokončena stavba barokní kaple, zasvěcené kultu mariázelské Panny Marie. Kapli tehdy vystavěl Bernard Ferdinand ze Žerotína, který ji také nechal nákladně vyzdobit a zařídit. V roce 1694 však byla krásná kaple vyloupena a na město padl smutek. Pak nastaly Vánoce a jako každý rok byla na štědrý večer sloužena půlnoční mše. Co se však stalo potom, nikdo nečekal. Když měšťané vycházeli po mši z kostela ven, na prahu dveří našli pytel, ve kterém ležely vrácené cennosti ukradené z kaple. Když to měšťané zjistili, vrátili se do kostela a oslavili ještě jednu, tentokrát mnohem veselejší, mši svatou.

Jak vidíte, i naše město má své příběhy a tajemství. Vydejte se tedy s námi do ulic s naší hrou plnou úkolů a poznejte Valašské Meziříčí i z jiné stránky!

JAK HRÁT?

K tomu nám poslouží Mapy Google, díky kterým můžeme bloudit v ulicích, aniž bychom museli odcházet z domova. Naše hra se nejlépe hraje na počítači, hrát ale můžete i na moderním telefonu. Kromě toho je dobré vzít si také tužku a papír, kam si budete zapisovat své odpovědi. V každém úkolu pak získáte za správné řešení písmeno nebo písmena, která postupně vytvoří výslednou tajenku.

NA POČÍTAČI: Najdi si stránku <https://www.google.cz/maps/>. Zde si vyhledejte město Valašské Meziříčí (buď se zde můžete přesunout ručně, nebo napsat název města do vyhledávače). Potom si v pravém dolním rohu obrazovky najdete symbol žlutého panáčka (Street View), kterého přetáhnete na místo, kam se chcete „postavit“. Ulice, kam je možné si stoupnout, se vyznačí modrou linkou.

NA TELEFONU: Najděte si aplikaci Mapy a spusťte ji. V ní si najdete město Valašské Meziříčí, a potom v horní části na pravé straně obrazovky rozkliknete kruhové tlačítko s nabídkou map. Zde si vyberte „Street View“ se symbolem žlutého panáčka. Poté uli-

ce, do kterých je možné se postavit, zmodrají. Nyní si vyberte místo, kde chcete stát.

Následně se mapa přepne do trojrozměrného pohledu a nyní již můžete procházet ulicemi bezpečně z pohodlí domova. Některé úkoly budou těžší, jiné úplně jednoduché. Pokud znáte město jako svoje boty, bude pro vás hra jistě lehká, ale pokud ne, nezoufejte. Vše jde dohledat na internetu. Cesta je popsána tak, jako bychom chodili po ulicích města. Někdy si proto můžete cestu zkrátit tím, že přeskočíte z místa na místo, ale tím přijdete o část hry. Jiné úkoly zase musíte projít krok po kroku, jinak nenajdete to, co hledáte. Nezapomeňte taky, že pohled lze přiblížit a tím si usnadnit hledání.

Až projdete všechny úkoly a správně je vyřešíte, získáte tajenku, která se skládá z 35 písmen. Tajenku pak pošlete emailem na adresu anlauf@magc.cz (email označte „VÁNOČNÍ HRA“) a tím se zařadíte spolu s ostatními do slosování o některou z cen.

Více o soutěži najdete na našich stránkách:

www.magc.cz

**muzejní
a galerijní
centrum**

**kulturní
zařízení**
město Valašského Meziříčí

První úkol

Kde začít hledání jinde, než v centru města na náměstí? To meziříčské vlastně nemá jméno, říká se mu jen Náměstí. První úkol bude trochu snazší pro ty, co město znají, ale ani pro ostatní nebude těžký. Postavte se tedy na náměstí a obejděte ho (pořád po cestě značené „Náměstí), až dojdete na roh k České spořitelně a Kavárně a vinárně u Zvonu. Přímo před vámi se bude nacházet „Dům u apoštolů“, starý žlutý dům s podloubím a mansardovou střechou, na kterém jsou mezi okny v prvním patře vyobrazeny postavy Krista a jeho apoštolů. A teď ten úkol:

Všichni víme, že apoštolů bylo dvanáct, s Ježíšem Kristem tedy celkem třináct. Dovedete ale říct, kolik postav je vidět zde na domě? Podívejte se pořádně a ze všech stran! Do tajenky pak запиšte písmeno, které odpovídá počtu postav.

10 = B

12 = A

7 = E

Druhý úkol

Z náměstí se vydáme dál rovně, projdeme kolem domu U apoštolů a budeme pokračovat po ulici Komenského, až dojdeme k zámku Žerotínů. Na zámku se v průběhu staletí udála dlouhá řada příběhů a nám by nestačila ani celá kniha, abychom mohli všechny vyprávět. Původně jej založili páni z Pernštejna, poté zde sídlili mocní Žerotínové a krátkou chvíli také Kinští. Na čas zde byla ženská věznice a říká se, že si tady svůj trest odpykávala i známá travička Maryša, ale je to jen pověst. Během první světové války pak sloužil zámecký areál jako vojenská nemocnice a poté jako kasárna, restaurace... Dnes v zámku sídlí Kulturní zařízení města a po celý rok se zde pořádá spousta zajímavých akcí, festivalů, koncertů a výstav. Pokud by vás příběh města a zámku zajímal, můžete někdy navštívit zdejší expozici Muzejního a galerijního centra v 1. patře a projít si místní historii od středověku až po současnost. Náš úkol na zámku ale bude úplně jednoduchý:

Postavte se přímo před zámek a podívejte se nahoru na hodiny. Kolik bylo hodiny, když zámek vyfotili? Po přiblížení je to opravdu jednoduché! Do tajenky pak запиšte písmeno, které odpovídá času na hodinách.

16:00 = F

8:15 = L

12:30 = Ě

Třetí úkol

Od zámku pokračujte doleva po ulici Soudní. Pokud se nechcete vracet, jinudy to na Street View ani nejde. Jděte pořád rovně po ulici Soudní, až dojdete na křižovatku s ulicí Poláškovou. Kdybyste touto ulicí šli dřív, procházeli byste pod městskou hradbou, která zde stála až do 19. století. Až dojdete na křižovatku, zahněte doprava a chvíli postůjte (před sebou byste měli vidět růžovou budovu gymnázia). Právě v těchto místech se nacházela jedna ze tří městských bran, Poličenská brána, zbudovaná v roce 1570. Ta už je ale pryč a dnes je zde volně průchodná ulice. Co se nachází po jejích stranách?

hlavní pošta a dvě lékárny = Ž PO

obchod s oděvy a sklenářství = A VR

restaurace a základní umělecká škola
= E KD

Čtvrtý úkol

Jděte dál ulicí Poláškovou směrem ke gymnáziu, až dojdete na ulici Sokolskou. Mimochodem věděli jste, že naše Gymnázium Františka Palackého je jedním z nejstarších na Moravě a že bylo založeno už v roce 1871? Na křižovatce se dejte doprava a pokračujte dál po Sokolské. Na pravé straně uvidíte opět zámek Žerotínů.

Vedle něj se nachází autobusová zastávka a za ní tzv. druhé nádvoří, kde najdeme starou budovu sýpky, jejíž základy pocházejí už z 18. století. Dnes se v ní nachází Turistické informační centrum, Galerie Sýpka a obchůdek Zrní s designovým zbožím. Při pohledu z cesty nás však zaujme především budova bývalé vězeňské kaple, která zde byla zbudována v 19. století. Dnes však slouží jinému účelu a rozhodně stojí za návštěvu. A to bude také náš čtvrtý úkol:

Co se v kapli nachází dnes? Místní zřejmě vědí, ostatní mohou použít internet a odpověď snadno vyhledat.

Kaple je využívána jako koncertní sál. = VL

V kapli se nachází galerie moderního umění. = UT

V kapli se nachází stylová zámecká restaurace. = HK

Pátý úkol

Pokračujte dál po ulici Sokolské. Po chvíli dojdete ke kostelu svaté Trojice, který budete mít po pravé straně. Od cesty ho částečně zakrývají stromy, tak příliš nespěchejte, ať ho nepřehlédnete. Původně hřbitovní kostel byl zbudován v 16. století, kdy už nestačil hřbitov kolem farního kostela v centru města a bylo potřeba jej rozšířit. Později sloužil i jako poutní kostel a ze začátku 18. století máme zprávu, že zde mohl být založen trinitářský klášter, který však byl nakonec postaven v nedaleké Zašové. Dnes kostel slouží jako lapidárium a spravuje jej Muzeum regionu Valašsko. Jak sami vidíte, kostel je částečně zděný a částečně dřevěný a celkově zapadá do místního koloritu. Například střecha kostela je taková typicky valašská. Čím je pokryta?

Taškami = LÍK

Šindelem = NÍK

Slaměnými doškami = FÍK

A u kostela ještě chvíli zůstaneme. V kostele se nachází lapidárium a to je celkem zvláštní zařízení. Co bychom tedy mohli uvnitř očekávat? Kdo neví, pomůže si internetem.

V lapidáriu jsou uskladněny staré sochy a kamenné plastiky. = U

V lapidáriu jsou uloženy kosti ze zrušených hřbitovů. = O

V lapidáriu jsou uloženy staré písemnosti a městské listiny. = K

Šestý úkol

U kostela jsme se zdrželi dost dlouho, a tak se vydáme dál po ulici Sokolské. Dojdete na kruhový objezd a dejte se doprava. Kdybyste šli rovně, hned za objezdem byste našli Park Abácie, na jehož kraji se stéká Rožnovská Bečva se Vsetínskou Bečvou. Právě odsud zřejmě pochází název města Meziříčí. Pokud byste šli ještě dál, dojdete po chvíli do nedaleké obce Poličná, kde se ve středověku nacházel hrad Arnoltovice. Ten sloužil jako centrum biskupského panství, jehož součástí bylo i městečko Meziříčí. My se ale vydáme dále doprava. Překročte po mostě řeku Bečvu a pokračujte dál po cestě značené prostě 150. Po chvíli dojdete k vlakovému nádraží, které mělo pro město zejména v minulosti zásadní význam. Tato železniční křižovatka značně přispěla k rozvoji tehdejšího Krásna nad Bečvou, v té době ještě samostatného města. Spíš než o meziříčském nádraží bychom tak měli mluvit o nádraží krásenském, neboť k Meziříčí se nádraží připojilo až po sloučení obou měst. Což je vlastně dobrá otázka, jak je toto nádraží dnes označeno? Při pohledu na budovu odpověď snadno zjistíte.

**Nádraží je označeno historicky správně
KRÁSNO N. BEČVOU. = ZDĚ**

**Nádraží je pochopitelně označeno současným názvem VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.
= HLE**

Název dodnes není jasný, proto je značeno jen jako VLAKOVÉ NÁDRAŽÍ. = BĚD

To bylo jednoduché, že? Tak neztrácejme čas a pokračujeme dál.

Sedmý úkol

Běžte pořád dál po cestě 150, kruhový objezd v nákupní zóně projděte rovně a pokračujte po stejné cestě dál, až dojdete k druhému kruhovému objezdu. Odsud se dejte doleva širokou silnicí (směrem na Hranice) a hned potom zahněte doleva na nenápadnou odbočku do ulice Zámecké. Přímou před sebou uvidíte zámek Kinských, krásnou empírovou stavbu, ve které dnes sídlí Muzeum regionu Valašsko. Původně se však jednalo o hospodářskou budovu pánů ze Žerotína a na zámek byla přestavěna až hrabětem Evženem Kinským někdy před rokem 1854. Za zámkem se pak nachází rozsáhlá zahrada, ve které můžete najít různé vzácné dřeviny, ale také je zde Amfiteátr, ve kterém se pořádají koncerty, bývá zde letní kino a tak dále. Vraťme se ale k zámku. Pokud se postavíte přímo před něj, pak uvidíte nad vchodem trojúhelníkový štít. Jak je tento štít vyzdoben?

Na štítu se nachází sluneční hodiny. = C

Na štítu je okno s barevnou vitráží. = F

Na štítu je kamenný znak Kinských. = D

Osmý úkol

Otočte se doleva a pokračujte po ulici Zámecké. Ve stínu stromů se hned vedle zámku skrývá kostel sv. Jakuba Většího. V okolí kostela se dříve také nacházel hřbitov, který byl postupně rozšiřován, až se nakonec přesunul kvůli nařízení císaře Josefa II. na místo dnešního městského hřbitova. Samotný kostel je pak zvláštní stavba s bohatou historií a jeho počátky lze datovat až do 15. století. Na stáří kostela ukazuje mimo jiné několik gotických stavebních prvků, včetně vstupního portálu. Ten je ostatně jednou z mála připomínek gotického stavebního slohu v našem městě a jeho se také bude týkat náš další úkol. Postavte se proto před vstup do kostela a prohlédněte si vstupní portál. Jak vstup do kostela vypadá?

Kamenný portál je žlábkovaný a před ním jsou tři schody. = EJ

Kamenný portál je hladký a je před ním jeden schod. = UK

Kamenný portál je celý skrytý pod omítkou, před kostelem nesou žádné schody. = FA

Devátý úkol

Teď zkusíme něco náročnějšího! Vydáme se za jednou skoro zapomenutou památkou, která je dnes přestavěná k nepoznání. Kdysi tady stával zámek, ze kterého Žerotínové spravovali své zdejší statky po tom, co prodali velký zámek v centru města. A aby to nebylo tak jednoduché, tentokrát budete muset najít cestu jen podle popisu. Ze Zámecké ulice se vraťte zpět na širokou hlavní silnici a dejte se doprava, zpět na kruhový objezd, kudy jste přišli. Na kruhovém objezdu ale tentokrát zahněte doleva. Potom jděte pořád rovně a na první možné odbočce se dejte doprava. Pokračujte uličkou rovně skrz sídliště (přitom minete dvě odbočky doprava a dvě odbočky doleva), až dojdete na křižovatku s větší ulicí. Na této ulici se dejte doprava a pokračujte tak dlouho, až dojdete ke kruhovému objezdu. Tady odbočte doleva a pokračujte, dokud nedojdete na další kruhový objezd. Zde se vydáme doleva a pokračujeme ulicí rovně, projdeme první křižovatku rovně a dojdeme na místo druhé křižovatky, na které jde odbočit pouze doleva (naproti doprava je vjezd mezi domy). A jsme na místě! Pokud jste našli správné místo, právě před ním projíždí bílé auto a po chodníku jdou dva lidé v červených tričkách. I když to tak dnes nevypadá, stavba napravo byla dříve skutečně žerotínským hospodářským dvorem se zámečkem. Dnes je však budova přestavěná k nepoznání. A naše další otázka bude, jak vypadá stavba dnes?

Domek s šedou fasádou a červenou střechou, kolem je velká zahrada. = AZ

Nízká stavba, část fasády je žlutá a část bílá, jedno okno je rozbité. = FN

Hranatá budova s bílou fasádou, hnědým obložením a barevnými okny. = PŘ

Desátý úkol

A teď zase zpátky do centra. Vraťte se na kruhový objezd a pokračujte doprava tak dlouho, až dojdete k dalšímu objezdu. Tady se dejte doleva a pokračujte tak dlouho, až po levé straně uvidíte dětské hřiště. Pokud stojíte správně, na kopci za řekou byste měli vidět žerotínský zámek. Před hřištěm se dáme doleva a úzkým chodníkem dojdeme na nábreží. Zde zabočíme opět doleva, mineme keře po levé straně a dojdeme na malé prostranství. Zde dříve stávala židovská synagoga, postavená v roce 1864. Sama stavba sice přežila druhou světovou válku, po válce však byla v roce 1950 zbořena. Dnes na jejím místě zůstala jen malá připomínka, ukrytá ve stínu stromů. Co se zde nachází?

Socha rabína, posledního představeného židovské obce. = NEB

Bílá informační tabule s obrázkem synagogy. = KÝV

Památník obětí holocaustu, pomník ve tvaru židovské hvězdy. = ÍBĚ

Jedenáctý úkol

Pokračujeme dál po Vodní ulici, až dojdeme na ulici Mostní. Po pravé straně se nachází most, který nás zavede opět do centra města. U mostu se na chvíli zdržíme, protože pro město měl celkem zásadní význam. Valašské Meziříčí (tehdy jen Meziříčí) bylo stejně jako sousední Krásno (původně vesnice) založeno na kopečkách stezek někdy ve druhé polovině 13. století. A právě přechod přes řeku byl jedním z důvodů, proč si tehdejší lidé vybrali pro založení města právě toto místo. Ostatně na tomto místě stával most (dříve dřevěný) již celá staletí, a tak když po něm procházíme, procházíme se místní historií. K mostu se tedy bude vztahovat náš další úkol. Prohlédněte si pozorně sochy, které stojí po stranách mostu. Kolik jich je? Písmena u správné odpovědi si запиšte do tajenky.

Dvě. = OV ÚK

Čtyři. = SŮ UV

Tři. = HY NA

Dvanáctý úkol

Popojděte na druhou stranu mostu a na chvíli ještě zastavte, než se vydáme nahoru po ulici Mostní. Dříve v těchto místech stávala Krásenská brána, která oddělovala obě města, a při průchodu se dokonce platilo mýto. K tomu zde byla zvláštní mýtnice, malý domek za branou. Jak vidíte, i když obě města existovala od počátku vedle sebe, až donedávna byla od sebe oddělená a to nejen symbolicky. A víte, kdy se vlastně obě města natrvalo spojila? Pokud ne, odpověď snadno najdete na internetu.

Bylo to v dobách Rakousko-Uherska na konci 19. století. = HO

Bylo to v době První republiky na začátku roku 1924. = ŠE

Bylo to po druhé světové válce v roce 1946. = CO

Třináctý úkol

Pokud už znáte odpověď, pokročíme dále. Popojďte po ulici Mostní kousek nahoru směrem k náměstí a zahrňte první odbočkou doprava na ulici Křížkovského. Dojděte až ke kostelu, kde před vstupem do věže stojí velký kamenný kříž (poznámka – tady se Street View někdy trochu zasekává, pokud to nepůjde, přeskočte na místo s pomocí mapy). Pokud si kříž přiblížíte, je nápis na něm krásně čitelný. Do tajenky z něj postupně vyberte:

Na druhém řádku shora šesté písmeno zleva.

Na třetím řádku shora druhé písmeno zleva.

Na třetím řádku odspoda třetí písmeno zprava.

Máte hotovo? A ve kterém roce sem byl kříž postaven?

Letopočet je uveden na podstavci dole.

1791 = Ě

1785 = D

1667 = F

Čtrnáctý úkol

Pokud jste došli až sem a luštili poctivě, konec tajenky už nejspíš uhodnete sami. Proto bude poslední úkol velmi jednoduchý. Vraťte se zpátky na ulici Mostní a dejte se doprava. Dojdete zpět na náměstí, kde naše hledání začalo. Hned po příchodu si můžete všimnout, že v dolní části náměstí stojí kamenný sloup se sochou Panny Marie, který zde nechala postavit Františka Eleonora ze Žerotína ve druhé polovině 17. století. Původně však socha stála o něco níž, aby na ní bylo vidět ze zámku Žerotínů, ke kterému byla otoče-

ná čelem. Poslední úkol se ale bude týkat horní poloviny náměstí. Co se nachází v tomto místě?

Kašna, která se zde nachází už od roku 1615. = OMŮ

Kamenný kříž, který se původně nacházel v zámecké zahradě. = VRÁ

Socha sv. Floriána z roku 1747 (nahrazena novou v roce 1901). = STA

A to byl pro poslední úkol naší hry. Nyní byste měli znát tajenku, kterou můžete poslat na email anlauf@magc.cz a zařadit se tak do slosování o ceny. Pokud se vám hra líbila, určitě nebyla poslední a budeme rádi, když si s námi zase někdy zahrajete. Je také možné, že meziříčské ulice teď uvidíte novými očima a až příště půjdete městem, vzpomenete si, že jeho tajemství a staré příběhy jsou všude okolo nás.
